Seat No. : _______________

AC-127

April-2016

B.A., Sem.-VI

CC-312 : Gujarati
(ભાષાવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી ભાષાનો પરિચય)

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. જુદી-જુદી ભાષાઓના શબ્દોથી બનેલ ગુજરાતી ભાષાના શબ્દભંડોળનો પરિચય કરાવો. **14**

અથવા

કોઈપણ **બે** વિશે નોંધ લખો.

(1) 'અઈ', 'અઉ' સ્વર-યુગ્મોનું પરિવર્તન

(2) સ્વર મધ્યવર્તી ક, ગ, ચ, જ, ત, દ નો લોપ

(3) 'ય' નો 'જ' અને 'પ' નો 'વ' નું ધ્વનિ પરિવર્તન

(4) સંયુક્ત વ્યંજનનો લોપ અને પૂર્વસ્વર દીર્ઘત્વ

2. કોઈપણ **બે** વિશે ઉદાહરણો આપી નોંધ તૈયાર કરો. **14**

(1) અંગસાધક પૂર્વ-પ્રત્યયો અને તેનું કાર્ય.

(2) નામિક સંજ્ઞાસાધક પર-પ્રત્યયો અને તેનું કાર્ય.

(3) આખ્યાતિક સંજ્ઞાસાધક પ્રત્યયોનું કાર્ય.

(4) સ્વાર્થિક કે અંગ વિસ્તારક પ્રત્યયોનું કાર્ય.

3. કોઈપણ **બે** વિશે નોંધ તૈયાર કરો. **14**

(1) ગુજરાતી ભાષાની સમાસ રચના

(2) નિપાતો અને તેનું કાર્ય જણાવો

(3) રવાનુકારી શબ્દો અને દ્વિરુક્ત પ્રયોગો

(4) ગુજરાતી ભાષાના સંયોજકો

4. કોઈપણ **બે** વિશે નોંધ લખો. **14**

(1) વિકારી-અવિકારી નામ અને વિશેષણ

(2) બહુવચનના 'ઓ' પ્રત્યયનું પ્રયોગક્ષેત્ર

(3) વાક્યના પ્રકારો

(4) સંયુક્ત ક્રિયાપદો

5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો. **14**

(1) चर्मकारः માંથી 'ક' નો લોપ થતાં પ્રાકૃતમાં કયું રૂપ બને છે ?

(a) चम्मआरू (b) चम्मआरो (c) चम्मारू

(2) उपविशति માં રહેલ 'અઈ' સ્વરયુગ્મનું પરિવર્તન થતાં ગુજરાતીનું કયું રૂપ બને છે ?

(a) બેસો (b) બેસુ (c) બેસે

(3) 'प्रीति' શબ્દ કયા શબ્દનું શબ્દરૂપ છે ?

(a) તત્સમ્ (b) તદ્ભવ (c) દેશ્ય

(4) નીચેનામાંથી કયો શબ્દ દેશ્ય શબ્દ છે ?

(a) ઈશ્વર (b) ઝાંખરું (c) કાજળ

(5) કુ, દુસ્, નિસ્ એ કેવા પ્રત્યયો છે ?

(a) સંસ્કૃત પર-પ્રત્યય (b) સંસ્કૃત પૂર્વ-પ્રત્યય (c) ગુજરાતી પર-પ્રત્યય

(6) નીચેનામાંથી કયા પર-પ્રત્યયો છે ?

(a) ઈ-ગી-ગીરી (b) ઈય-વિન-વાળ (c) વિ-સમ્-અવ

(7) અ, ક, ડ, લ, ઈય કેવા પ્રત્યયો છે ?

(a) નામિક (b) સ્વાર્થિક (c) વિશેષણ

(8) નીચેનામાંથી રવાનુકારી શબ્દ ઓળખાવો.

(a) વાસણ-કૂસણ (b) તોડફોડ (c) ઝબકઝબક

(9) સંયોજક એટલે શું ?

(a) વાક્યોને જોડનાર (b) શબ્દોને જોડનાર (c) અર્થબોધ કરાવનાર

(10) પોતાની વાતને ભારપૂર્વક કહેવા વપરાતા શબ્દને શું કહે છે ?

(a) સંયોજક (b) ક્રિયાવિશેષણ (c) નિપાત

(11) ગુજરાતીમાં સ્ત્રીલિંગ બતાવવા કયો પ્રત્યય વપરાય છે ?

(a) ઓ (b) ઈ (c) ઉ

(12) 'મ્યૂરાસન' નો સમાસ કયો છે ?

(a) દ્વંદ્વ (b) તત્પુરૂષ (c) મધ્યમપદલોપી

(13) 'મોટો-મોટી-મોટું' કેવાં નામ કે વિશેષણ છે ?

(a) વિકારી સંજ્ઞા (b) વિકારી વિશેષણ (c) અવિકારી સંજ્ઞા

(14) વડે, થકી, સારુ, અર્થે, દ્વારા, પેઠે જેવા પદો શું છે ?

(a) અનુગો (b) વિભક્તિઓ (c) નામયોગીઓ